

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

XLIV. Differentia 1. In testamento solenni septem testes Iure civili
requiruntur, & regulariter in Codicillis quinque:

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

TITVLVS V.

De testamentis.

Vltimæ voluntates decedentium seu testamenta tum propter insidiosam succedendi in bonis, vel participandi cupiditatem, tum propter ipsorum testantium multiformem dispositionem nec paucis, nec modicis obnoxia fraudibus ac periculis sunt. Quam ob causam tum sacris, tum profanis legislatoribus cura fuit, quoad fieri potest, malas artes auertere, & periculis obistere. Hinc multæ præceptiones, & subinde dissonantes: nec pauca per ecclesiasticas sanctiones correctæ sunt, ut ex dicendis apparebit.

XLIV.

DIFFERENTIA I.

In testamento solenni septem testes Iure civili requiruntur, & regulariter in Codicillis quinque. l. Hæc consultissimâ, C. de testam. & l. fin. C. de codicill. Iure Canonico autem in relictis ad pias causas sufficiunt duo vel tres testes, c. Cùm esses 10. c. Relatum, de testam. & quidam dicunt in omnibus locum habere. Bart. 104. Galvao. 10. Canis. 23.

I. Testamentum est voluntatis nostræ iusta sententia de eo, quod quis post mortem suam fieri vult. Ita definit l. i. ff. Qui testam facere poss. verum ut omnimodè perfecta definitio sit, separetque codicillum, fidei commissum, & similia, addendum est cum directa hæredis institutione, hoc enim nulla alia ultima voluntas facit. Aliud est nuncupativum, seu apertum, aliud clausum, sive scriptum & solenne, de quo nostra differentia loquitur, inque eo requirit solennitatem in numero testium, non quod ea sufficiat, sed quia circa illam Jura discordant. Aliis in testamento scripto, sive solenni requiritur 1. ut fiat uno, & non interrupto tempore. 2. ut non interponatur alius actus. 3. ut septem testes ad id rogati & vocati sint cum Notario, ii que nomina sua subscribant, & signent annulo proprio, vel alieno, vel alio signaculo. 4. ut certus hæres nominetur, qui in universum jus defuncti succedat, l. Hæredes, ff. Qui testam.

testam. fac. poss. l. Antiquitas, c. de testam. l. Hæredem, ff. de Reg. Jur. Quod codicillos attinet, non pauciores quinque testibus exigat lex citata, Hæc consultiſſimâ, & l. Si quis, §. In omni, qui tamen non necessario mares nequid id rogati & vocati esse debent. Myſing, in §. Codicilli autem, Inſtit. de Codicill. Hujus igitur solennitatis defectu testamenta & codicilli irriti sunt in terris Imperio Romano subiectis, illis quoque, qui aliis legibus aut statutis non oriuntur.

II. Ecclesiæ autem, quæ sacrorum Canonum præscripto regitur, longè alius sensus est, sufficere scilicet ad pii testamenti valorem solius testatoris voluntatem coram duobus testibus expressam. Ita Covarr. c. 11. de testam. n. 9. Iul. Clarus §. Testamentum, q. 6. n. 1. Fachin. l. 4. c. 5. Zypæus l. 3. consultat. Can. consult. 4. Molina D. 91. & 134. Less. c. 17. D. 2. n. 4. Filluc. tract. 34. c. 7. n. 3. O. Laym. l. 3. tr. 5. c. 2. n. 2. Reginal. l. 25. c. 52. n. 622. Vazq. c. 1. Zerola v. Testam. n. 2. Escobar tract. 3. Exam. 4. c. 7. n. 100. & alii ad c. Relatum, de testam. apud Barbos, ibid. Nec dissensio Interpretum hinc & doctorum ulla reperitur, sed dubium est, an duo testes necessarii sint non tantum in foro externo, sed etiam interno conscientie.

R. non videri, nam si Jus naturale attendas, aliud nihil exigit, quàm ut nullus in testatore sit defectus, vel potestatis, vel libertatis, cum bonorum suorum quilibet dominus, & distributor

sit. Si Jus civile, illius in hoc negotio nulla auctoritas est legibus testamentariis per Ecclesiam abrogatis, c. Relatum i. hoc tit. Superest igitur Jus Canonicum, à quo, quantum ex citato cap. colligimus, duo quidem testes sufficere dicuntur ad fidem Judici externo de testatoris voluntate faciendam, ut ferre sententiam possit, non exiguntur tamen ut necessarii ad valorem testamenti, cujus perfectio & integritas à sola disponentis voluntate, & arbitrio dependet.

III. Ex quo ulterius infert Lessius loc. cit. n. 8. in tali testamento non opus esse hæredem nominare & instituere, quia Jus naturale non requirit institutionem hæredis. Quod verò leges civiles id velint, obesse conscientie non potest, quæ sacrorum Canonum magisterio erudiuntur. Similiter licet fieri queat, ut defectu solennitatis civilis invalidum sit testamentum aliquod, legata pia tamen in illo constituta valida esse, ut cum aliis Covarr. tradit c. 11. n. 4. V. Iul. Clarus §. de testam. q. 6. n. 8. Silv. v. Testam. l. n. 8. Armilla eod. Filluc. tract.

34. c. 7. n. 153 Comitol. l.

7. q. 1. Escobar. tr. 7.

c. 7. n. 71. & seq.

Zerola v. Testam. n. 2.

* *